

Implementatie Auteursrecht Richtlijn – makers bepleiten snelle invoering

Erik Thijssen

Het was moeilijk te missen, vorig jaar: de Europese Commissie en het Europese Parlement namen een nieuwe Auteursrecht Richtlijn aan, onder meer met het doel grote internetplatforms als YouTube en Facebook te verplichten voortaan licenties te gaan betalen aan rechthebbenden. Zoveel media-aandacht en discussie als er vorig jaar over de Richtlijn was, zo stil lijkt, vooralsnog, de implementatie van de Richtlijn in de Nederlandse wet te verlopen.

Erwin Angad-Gaur (voorzitter van Platform Makers, het samenwerkingsverband van beroepsorganisaties en vakbonden voor auteurs en artiesten op het gebied van auteurs- en naburig recht): “Op zich is dat onder de huidige omstandigheden niet vreemd. De Corona-crisis overschaduwde veel. Daarnaast: de Richtlijn is de Richtlijn. Nederland en de meeste Nederlandse Europarlementariërs hebben – helaas – tegen invoering gestemd, maar ook Nederland is verplicht de regels in te voeren. Voor juli volgend jaar.”

Volgens Angad-Gaur is er alle reden snelle invoering te bepleiten: “Home entertainment loopt tijdens de crisis gewoon door, terwijl alle optredens maanden stil lagen en nu voorzichtig, voorzichtig, binnen bijna onwerkbaar beperkingen weer beginnen op te starten. Ook veel (foto)journalisten zijn getroffen, veel nieuwe AV producties aangehouden, uitgesteld of projecten gecanceled. Google en Facebook verdienen ondertussen vrolijk door aan het werk van groepen makers die zonder inkomen thuis zitten. Meer reden dan ooit daarom om snelle invoering te bepleiten, al geef ik toe dat onduidelijk blijft in welke mate makers ook werkelijk gaan meeprofiteren. Essentieel is dat we geen Spotify- of Blendle-achtige toestanden gaan krijgen. Een eerlijke verdeling is essentieel.”

“De Richtlijn en ook de implementatiewet bieden daarvoor wel enkele ankers”, stelt Angad-Gaur. “De Richtlijn geeft makers expliciet het recht op een proportionele of evenredige vergoeding. Daarnaast verplichten de nieuwe regels tot grotere transparantie in opbrengsten en een versterkte ‘best-sellers’ bepaling in de wet: een bepaling die makers het recht geeft bij groot succes een aanvullende vergoeding te claimen. Kort gezegd komt het er op neer dat louter een eenmalige afkoop van rechten niet langer de regel kan blijven.”

In de voorfase van het wetsvoorstel heeft Platform Makers namens alle aangesloten organisaties [een uitgebreide reactie](#) gegeven. Ook heeft het Ministerie Platform Makers in staat gesteld commentaarpunten nader toe te lichten. Veel verbeterpunten werden door de wetgever uiteindelijk overgenomen. Angad-Gaur: “Het lijkt soms voor niet-juristen misschien over punten en komma’s te gaan, maar punten en komma’s kunnen in wetgeving natuurlijk serieus verschil maken. We zijn blij te kunnen zien dat er serieus naar ons geluisterd is. Dat stelt ons ook in staat nu versnelde invoering te bepleiten. Daarmee is maar een stapje van veel noodzakelijke stappen gezet, maar elke stap is er een. Essentieel wordt de nu lopende evaluatie van het Auteurscontractenrecht. De resultaten worden na de zomer verwacht en zouden aanleiding moeten zijn voor verdere wettelijke verbetering van de positie van makers. Ook volgt voor audiovisuele makers nog implementatie van de nieuwe omroep Richtlijn, die audiovisuele makers aanvullende vergoedingsrechten geeft. Maar voor nu maken we, hopelijk snel, een eerste stap.”

Lees meer over Platform Makers: www.platformmakers.nl